



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 25. De actionibus quæ nascuntur ex emptione, & venditione,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

nibus empti & venditi, lege Iulianis, §. 1. his verbis: Si fructibus iam maturis ager distractus sit, etiam fructus emptori cedere, nisi aliud conuenit, exploratum est. Adhuc, si equus venditur, intelliguntur vendita ornamenta quibus ornatur tempore venditionis, iuxta legem Aediles 2. ff. De aedilitiis edictis, §. vendendi

CAPVT XXV.

De actionibus que nascuntur ex emptione & venditione.

SVMMARIVM

- 356 Actio quædam est ex empto, & quedam ex vendito: ac quid utraq; sit.
- 357 Quæ sit venditor emptori teneatur de euictione.
- 358 Actio redhibitoria, & actio quanto minoris locum habent tantum quo ad forum externum.
- 359 Varij casus in quibus quis cogi potest ad vendendam rem propriam.

DVÆ sunt istiusmodi actiones; vna quæ dicitur actio ex empto, & altera quæ dicitur actio ex vendito: hæc competit venditori ad consequenda ea quæ emptor debet præstare: in eamque veniunt damna, & incommoda quæ venditor passus fuerit ex emptoris mora, & culpa non soluti pretij. Illa vero competit emptori aduersus venditorem, vt tradat rem venditam corpoream cum fructibus, vel accessionibus eiusdem: vel vt quali tradat rem incorpoream emptam, hoc est, censum, vsum fructum, ius, vel actionem, aliudve cæterorum quæ in iure dicuntur quasi tradi, & quasi possideri.

Completur autem talis actio alias quatuor. Primam, de euictione. Sin. venditor non fuit dominus rei venditæ, & res euincatur, id est, à domino per legitimam probationem in iudicio vindicetur, emptor habet actionem contra venditorem, vt pretium sibi restituat. Secunda, quæ redhibitoria ideo dicitur, quia instituitur ad rehabendum pretium dati. Et est, quia emptor intra sex menses à die celebrati contractus agit ad rescindendum contractum: si vendita sit res habens vitium occultum, quo cognito emptor non esset. Tertia, quæ ex eo dicitur quanto minoris, quod instituitur ad obtinendum à venditore, quanto minoris emptor emisisset, si cognouisset vitium rei quam ille vendidit. Et est quæ emptori conceditur per spatium vnus anni à die celebrati contractus ad repetendum à venditore in foro externo quanto minoris rem venditam vitiosam erat empturus, si vitium sciuisset. Quartam demum, quam præscriptis verbis actionem vocant. Et est quæ si venditor pacta adiecta venditioni non seruauerit, emptor contra eum agit vt is illa impleat.

CIRCA actionem autem de euictione aduerte cum Syllu. in verbo Emptio, q. 25. ex glossa, & Panor. ad Cap. finale, De emptione & venditione; venditorem ita teneri emptori de euictione, vt si monitus non defendat ipsum, teneatur ad omnes expensas quas idem emptor fecerit in iudicio: siue causam obtinuerit, siue non; exceptis tamen tribus casibus quos vide in præced. 14. dubit. 1. proposit. 2. Aduerte etiam ex eodem Syllu. in sequen. q. 26. etiam si venditor fecerit pactum, quod de euictione non teneatur; ipsum nihilominus iuxta legem ex empto, ff. De actionibus empti, & venditi, ad pretium teneri re euicta: si quidem generaliter sit facta pactio: puta dicendo, à quocumque euincatur res: non item si sit specialiter facta, seu cum conditione, si res euincatur à certa persona, vel in certa causa: quia tunc venditor ipsa re euicta, non tenebitur ad restituendum pretium; ex lege Qui libertatis, in principio, ff. De euictionibus, iuncta glossa ibid.

Circa actionem redhibitoriam vero, & actionem quanto minoris, aduerte, leges quibus conceduntur, relatas à Lud. Molina in sepe citata tractat. 2. disp. 353. conel. 2. non habere locum in conscientia, ea ex parte qua tantummodo spatium sex mensium, aut vnus anni concedunt emptori decepto, ad seruandum se indemnem: quia ex ipsa rei natura venditor obligatur tali indemnitati consulere, aut per rescissionem contractus, aut per augmentum pretij, quantum requiritur, vt hoc censetur iustum: contra quam obligationem statueri tam exiguum tempus præscribendi, durum est, & quod approbare ratio refugit.

HVC REVOcARI POTEST, dubium, an aliquando possit quis cogi re sua vendere? quod tractatur à Syllu. in verbo Emptio, quest. 5. à Couarr. lib. 3. var. resolut. cap. 14. & à Molina in eodem tractat. 2. disp. 341. Respondendum vero est, de iure communi neminem cogendum esse rem suam vendere, ex lege Inuitu, Cod. De contrahenda empt. & venditi.

Excipiuntur tamen aliquot casus. Primus est, quando quis habet seruum communem cum aliis tunc enim potest eum manumittere inuitis focis, si det partem pretij ipsis debitam, lege 1. Cod. De communi seruo manumisso. Secundus est quando quis habet prædium commune cum fratre, si frater venderit partem suam, alter potest contra emptorē agere eo modo quo traditur in lege 1. & in lege Ad officium; Cod. De communi diuidendo; quod explicandum relinquitur Iurisconsultis, quorum est proprium. Tertius est, quando quis habet plus iuris in re: tunc enim si is qui minus iuris habet, vendat; cogitur vendere eidem, ex lege Sanctimus, §. Ne autē, Cod. De donationibus. Quartus est, cum quis, rem ad victum pertinentem, venum publice exposuerit, cogitur eam vendere. Similiter qui publice officium aduocationis suscepit; officio Iudicis cogi potest prestare patrocinium litigantibus; dum modo ei congrua stipendia ministrantur, etiam si non habeat publica. Item caupo, & stabularius, qui officium tale publice suscepit, potest officio Iudicis cogi ad hospites excipiendos, pro iusto pretio. Ita habet loco cit. n. t. Couar. Quintus est, quod ratione publicæ necessitatis, & indigentia possit quis cogi ad rem suam vendendam, etiam si non exposuerit venalem; de qua re Couar. in seq. n. tertio. Sextus est, quod cum est annona caritas, ciues cogi possunt frumentum ex agris ciuitatis collectum, ciuibus & oppidanis vendere, non tamen exteris: ita ut detur facultas ciuibus frumentum exteris venditum retrahere eod. pretio oblato. De qua re idem author pluribus in seq. n. 6. Quin etiam ratione talis necessitatis, edicto Pratorum solet frumentum cuiusque inscribi, vt habeat quod sibi, & suæ familiæ necessarium est, quodque superest, teneatur vendere, vt alij habeant quod seminent, vel quod manducant; de quo etiam idem author ibid. Septimus est, quod ratione pietatis publicæ statuat, vt merces, & res ad victum necessariae, eodem pretio vendantur peregrinis & hospibus cæteris, quo publice incolis venduntur, iuxta cap. 1. De empt. & vendi. Octauus est, quod ratione religionis, dominus omnino compellatur vendere agrum aut domum propriam, si is sit opus ad constructionem vel amplificationem alicuius Ecclesie, aut Monasterij. De hoc Couar. late in eodem cap. 14. n. 7. & 8. vbi & addit inter cæterea notatu digna, & post eum Molina in citata disp. quod iure prohibitum sit priuatum ædificium sicatolli, vt ex eo videri possint Religiosi, aut Religiosæ intra proprias domos religiose habitantes. Nonus, quem idem Couar. attingit in eodem n. 8. quod ad vendendum agrum vel domum possit etiam quis compelli ratione publicæ vtilitatis; puta via sternenda, rescindenda, muniente fori extruendi, vel amplian di. Qua etiam ratione incolæ & ciues triticum quod Respub. emit, ne illi egestate premerentur, cogi possunt emere eodem pretio, licet caro, quo ipsa emit. Nam in illorum bonum emit, ipsaque potest se indemnem seruare. Similiter iidem cogi possunt ad emendam arma quæ Respub. emit, & illis distribuit ad ipsius defensionem imminente bello periculoso.

359

CAPVT XXVI.

De perfectione emptionis, ac eiusdem rescissione.

SVMMARIVM.

- 360 Duo modi quibus venditio perficitur.
- 361 Tria requisita vt venditio sit perfecta sufficienter ad transferendum dominium.
- 362 Quando censenda sit venditio perfecta sine translatione dominij.
- 363 Quid arripe conferant ad perficiendam venditionem.
- 364 Quid sit agendum cum res vendita est duobus.
- 365 Quid specialiter cum venditio fuerit iurata.
- 366 Quid cum vtraque venditio fuerit eiusdem modi.